

høje os for i Erhbødighed og lære noget af. Det er den historiske Udvikling, jeg har talt om og ønsket bevaret og respekteret i allerhøjeste Grad. Minder, som dette Arbejde har stabt, ønsker jeg at bevare, og dem ønsker jeg at lære noget af, naar som helst jeg træffer paa dem. Jeg har udtrykkelig udtalt, at jeg netop ogsaa har glædet mig overordentlig over, at man nu begynder at stænke de store Opfindelser paa Arbejds og Fredens Omraade sin Opmærksomhed, og at man nu begynder at sætte dem som Mærkepæle for Historien og ikke Kongers og Fyrsters Gerninger og hvad disse muligvis have foranlediget udrettet. Og naar det ærede Medlem der sagde, at jeg ikke havde projekteret Slottet, og at jeg altsaa derved ikke har vist den Respekt for Historien, som jeg viste forleden Dag, saa vil jeg sige til det ærede Medlem, at det er jo ikke det, det drejer sig om i Historien, at der bestandig skal ligge et Slot paa det Sted, hvor der altid tidligere har ligget et Slot, eller at der bestandig skal staa en Kirke paa det Sted, hvor der tidligere har staaet en Kirke, og at den skal se saadan eller saadan ud. Det er ikke det, man skal høre sig mest for i Historien. Nej, det forekommer mig, at naar man staar over for en Samling, som repræsenterer det menneskelige Arbejde med gennem Tiderne, siger den til os: Bliv ikke staaende i stum Erhbødighed og buk for mig og forlang, at jeg skal staa i Vejen for den historiske Udvikling, nej, stynd Dig hjem og arbejd videre paa den Udvikling, jeg betegner, ligesom dine Forfædre have gjort i deres Tid. Og saa stunder jeg mig hjem og tager fat paa Arbejdet og søger at give mit Bidrag til, at der kan banes Vej for Fremtiden, saa at ikke noget staar i Vejen for det. Man behøver ikke at mangle Respekt for det, som har Vaerd i Fortiden, fordi man ikke er i Stand til at bevare alt i samme Skikkelse, som det har haft i Fortiden. Og man behøver ikke at lade noget lignende som det, der har været i Fortiden, blive liggende paa samme Plet som tidligere, dersom det lægger Hindringer i Vejen for Nutidens Udvikling og Nutidens Arbejde. Det gælder om at bevare det, som vidner om Arbejde, og som kan lære os at arbejde videre i Fremtiden. Saaledes er min Betragtning af Historien, og anderledes har jeg aldrig fremstillet den. Og naar det ærede Medlem sagde, at det i allerhøjeste Grad var en Mangel ved min Skitse, at jeg ikke havde projekteret et Slot paa Slotsbolmen, saa vil jeg sige, at der er Plads nok dertil, og hvis det ærede Medlem vil have et Slot

paa denne Plads, saa er der Grunde nok. Men det er ikke min Sag at lægge et Slot der; de Herrer, der ønske et Slot der, kunne jo fremkomme med et Projekt derom, Grunden er der jo. Jeg tager ikke Grunden fra de Herrer. Men jeg har ingen Sympati for at rejse et nyt Christiansborg paa dette Sted, og jeg har Grund til at tro, at et stort Antal af vore Medborgere ikke har Sympati derfor. Det ærede Medlem kan jo foreslaa at lægge et Slot paa denne Plads, der er jo Plads nok til det og dog Plads til andre offentlige Bygninger. En anden Sag er det, at den nuværende Slotsruin ligger i Vejen for de Færdjelslinier, som vi have en Blygt at skabe, fordi vi have Brug for dem til Udvikling af den Del af vor By, hvor Erhvervslivet og den borgerlige Virksomhed især foregaar. Vi maa skabe Færdjelslinier, for at vi kunne komme til at arbejde og røre os. Det er dette, jeg har paatalt. Det ærede Medlem for Fredensborg gjorde ogsaa nogle Bemærkninger om den Skitse, jeg har tilladt mig at foranledige omdelt, og han sagde, at den kunde ikke gøre Fordring paa at være noget som helst andet, end hvad enhver kunde lave, naar han havde en Blyant og en Lineal. Ja, jeg tvivler ikke om det ærede Medlems store Dydighed og Evner i denne Retning. Jeg vilde ikke have kunnet gøre det selv, og jeg har heller ikke selv labet Skitsen. Men naar det ærede Medlem siger det, tvivler jeg jo ikke om, at han vilde kunne gøre det, naar han ejede en Blyant og en Lineal, hvad han sandsynligvis nok gør. Men jeg vil dog sige til det ærede Medlem, at saa let tror jeg ikke det er, og saa løs vil han da vel heller ikke paastaa, at Skitsen er. Thi dersom de officielle Kort over denne Del af vor By, de Kort, som ere udarbejdede af Regeringen og Generalstaben, ere rigtige, saa er denne Skitse ogsaa rigtig i sine Maal og sine Grundtræk, netop fordi den er tagen ud fra dem. Det glæder mig for øvrigt, at det ærede Medlem tog Ordet i denne Sag. Jeg har talt ud fra det, som jeg tillod mig at kalde det borgerlige Synspunkt for denne Sag, og jeg har da en gammel Taknemmelighedsgæld at afgøre med ham. Det ærede Medlem har nemlig en Gang sat os københavnske Rigsdagsmænd Stolen for Døren, om jeg saa maa sige, i et meget praktisk og borgerligt Anliggende, idet han mindede os om, at vi ikke varetoge vor Bys Interesser paa behørig Maade. Det gjorde han efter min Mening med fuld Ret. Det var, den Gang vi havde Havnebanen under Diskussion eller maaske endogaa før den Tid. Det ærede Medlem bebrejdede os da, at vi ikke havde tænkt paa at saa den borger-